

11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 травня 2013 р. № 314-р. Про утворення Української частини Українсько-Білорусько-Польської координаційної ради транскордонного біосферного резервату «Західне Полісся» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/314-2013-%D1%80>

12. Червона книга України. Рослинний світ / [під ред. Я. П. Дідуха]. – К. : Глобаконсалтинг, 2009. – 912 с.

13. Шевчук М. Й. Рідкісні види судинних рослин, що охороняються і рекомендовані до охорони у Волинській області / М. Й. Шевчук, І. І. Кузьмішина, Л. О. Коцун, В. П. Войтюк, Т. П. Лісовська, О. С. Фішук, С. В. Кузьмішина // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. / [за заг. ред. Ф. В. Зузук]. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – № 8. – С. 116–123.

14. Polska Czerwona Księga roślin / [ed. K. Zarzycki, R. Kaźmierczakowa]. – Kraków, 2001. – 310 s.

УДК 331.556.46

А. В. Кулай

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ У СФЕРІ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНІ ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ

Розглянуто напрями й механізми інтеграційної фінансової політики міжнародної трудової мобільності населення як спосіб вирівнювання дисбалансів у сфері зайнятості населення і, як наслідок, забезпечення стійкості національних фінансових систем.

Незабезпечення державою належних умов розвитку людини і реалізації нею професійних навичок примушує населення мігрувати за межі власної країни в пошуках нових, перспективних можливостей реалізації власного трудового потенціалу. Досить часто поштовхом до таких дій є прагнення людини задовольнити власні життєві потреби, підвищити власний добробут, споживчу спроможність, а тому неможливість працевлаштування в країні, низька оплата праці, проблеми щодо започаткування власного бізнесу, недосконалість податкової системи та інші суб'єктивні і об'єктивні фактори є причинами такого явища, як «трудова міграція», «тіньова трудова міграція».

Інтелектуалізація глобальної економіки, яка перетворилася на початку третього тисячоліття в стійку закономірність господарського розвитку, не лише відкриває перед кожною країною необмежені можливості з ефективного використання всієї сукупності ресурсів і залучення до світових досягнень науки і техніки, до міжнародних стандартів виробництва і споживання, а й чітко окреслює свій головний виклик – необхідність пошуку державами ефективних соціально-економічних форм підготовки і використання національного людського ресурсу [4]. На думку Еміліо Габальо (колишнього генерального секретаря Європейської конфедерації профспілок, першочерговою метою інтеграційної політики ЄС є підвищення рівня зайнятості населення [3].

Сьогодні не можливо розглядати проблему загальної зайнятості населення без врахування впливу міграційних процесів. У більшості економічно розвинутих країн досить вагома частка валового внутрішнього продукту (ВВП) формується громадянами, які мігрували з інших країн. За даними Департаменту з економічних і соціальних питань Організації Об'єднаних Націй загальна кількість мігрантів у світі – 215,8 млн чоловік, що становить 3,2 % загальної кількості населення, а в Україні – 6,6 млн чоловік [1], а тому логічним постає питання – який обсяг ВВП за кордоном забезпечують мігранти з України? За нашими попередніми розрахунками лише громадянами, що легально виїхали з України у 2011 р. до країн ЄС (200

тис. чол.) [2], створено ВВП понад 7 млрд дол США, а з врахуванням нелегальної кількості мігрантів цей обсяг буде у десятки разів більшим. Із загального обсягу закордонного ВВП українського походження значна його частина буде перерозподілена через суспільні фонди фінансових систем країн, що використовують робочу силу з України. Водночас участь українських мігрантів у формуванні суспільних фондів зарубіжних країн буде ще більшою через сплату громадянами прямих і непрямих податків, зборів та інших платежів до національних і муніципальних бюджетів.

Українські трудові мігранти за кордоном стали головним валютним донором вітчизняної економіки. Згідно з інформацією міжнародних громадських об'єднань українців, грошові надходження від них можуть бути більшими за доходи від ключових експортних галузей – металургії та аграрного сектора. Статистика 2012-го зафіксувала сумне досягнення: обсяги ремеси (грошових переказів заробітчан в Україну з-за кордону) вперше перевищили обсяги іноземних інвестицій. Якщо вірити цифрам, озвученим представниками міжнародних громадських організацій «Четверта хвиля» або УВКР, загальний обсяг ремеси разом з її позабанківською часткою може сягнути 16–19 млрд дол. США (а це понад 30 % держбюджету України 2013 року). Лише легальна вітчизняна ремеса у 6,5 млрд дол. США, за даними того ж Світового банку, становила 4 % минулорічного ВВП України [5]. Таким чином, грошові перекази українців є джерелом доходів банківських систем, а також доходів бюджетної системи України.

Питання впливу процесів трудової міграції на фінансові системи країн є предметом наукового дослідження, що проводиться в межах проекту «Створення транскордонної інфраструктури управління трудовою міграцією», що реалізується на Волині й Республіці Польща.

Таким чином, інтеграційна фінансова політика держави у сфері трудової міграції реалізується за допомогою комплексу способів, засобів і інструментів – так званих механізмів її реалізації. До них слід віднести:

- 1). Законодавче врегулювання міграційних процесів і узгодження національного законодавства з міжнародними нормами і стандартами.
2. Створення транскордонної інфраструктури, яка сприяла б легалізації трудової міграції, усунення перешкод у веденні бізнесу, зокрема з іноземним капіталом; легалізація доходів громадян, отриманих із-за кордону та ін.

Джерела та література

1. Data refer mostly to the year 2010. World Development Indicators database, World Bank. Accessed on December 21, 2011 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://data.worldbank.org/data-catalog/world-development-indicators>
2. Hans Timmer Migration and Remittances Fastbook – 2011. – Foreword [Electronic resource]. – Mode of access : <http://data.worldbank.org/data-catalog/migration-and-remittances>
3. The European. – 1996. – 39 October.
4. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование : монография / Д. Лукьяненко, А. Поручник, В. Колесов [и др.] ; под научн. ред. проф. Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. – К. : КНЕУ ; МГУ, 2013. – 466 с.
5. Канівець О. Захистити трудових мігрантів, щоб врятувати економіку [Електронний ресурс] / О. Канівець. – Режим доступу: <http://gazeta.dt.ua/macrolevel/zahistiti-trudovih-migrantiv-schob-vryatuvati-ekonomiku.html/>